

Programmering cultuurhistorische publieksactiviteiten 2024

Herdenkingsjaar Slavernijverleden

Afgelopen 1 juli 2023 is het herdenkingsjaar Slavernijverleden van start gegaan. Vanaf januari 2023 t/m december 2023 heeft het RAZU een inventarisatie gedaan van aan het koloniaal verleden gerelateerde archiefstukken in de collectie van het RAZU. In samenwerking met een vrijwilligersgroep is deze inventarisatie verricht. Vervolgens zijn een aantal archiefstukken uitgewerkt tot verhalen waarin de inhoud en context helder uiteen wordt gezet.

Vanaf januari 2024 werkt het RAZU aan de realisatie van een bronnengids (op basis van de gevonden stukken) die anderen steunt om onderzoek te doen naar dit onderwerp. Daarnaast zal het RAZU een mini-expositie tonen die inwoners van de zes gemeente op laagdrempelige wijze laten kennismaken met dit belangrijke maar ook moeilijke verleden. Ook worden de archiefstukken ontsloten als thema 'Koloniaal Verleden' op het Geschiedenislokaal.

Kaart Nederlandsch Oost-Indië, THA (400), inv.nr. 15

Doelgroep:

Vrijwilligers die zich graag inzetten in het zichtbaar maken van deze verhalen aan geïnteresseerden. Bezoekers van de verschillende bibliotheken die langslopen en even stilstaan bij de expositiepanelen. Leerlingen van het voortgezet onderwijs die het Geschiedenislokaal raadplegen voor schoolopdrachten.

EchtNep

Wat zorgt ervoor dat we echte van valse documenten kunnen onderscheiden en hoe wisten mensen vroeger dat een zegel origineel was op een charter? En weet jij altijd wanneer de informatie die je leest op waarheid berust is? Net als vorig jaar willen we publieksactiviteiten organiseren in De Maand van de Geschiedenis, met in 2024 het thema 'EchtNep'. Samen met het Waterliniemuseum en Stichting Faam slaan we opnieuw de handen ineen, Door middel van deze samenwerking brengen we kunst, archief, wetenschap en erfgoed samen en spreken we een brede doelgroep aan. In Q1 & Q2 worden de publieksactiviteiten uitgewerkt en vanaf oktober 2024 gerealiseerd.

Doelgroep:

Inwoners en bezoekers van de regio Zuid-Utrecht die geïnteresseerd zijn in cultuur, kunst en geschiedenis. Ook de jonge generatie (t/m 25 jaar) spreken we hiermee aan, aangezien jonge hedendaagse onderzoekers en kunstenaars meewerken aan dit project.

Noord-Ierse kinderen in Bunnik vanwege 'The Troubles'

In de zomer van 1974 kwamen 40 Noord-Ierse kinderen op vakantie in Bunnik. In Noord-Ierland was het de tijd van de *troubles*: de grote conflicten tussen katholieke en protestante inwoners. Een tijd waarin straten en wijken in Noord-Ierland van elkaar gescheiden waren door prikkeldraadversperringen, er aanslagen waren en inwoners van Noord-Ierland verdeeld waren. Vanaf 1972 organiseerde de stichting Hulp Noord Ierland daarom vakanties

voor kinderen. Met als doel dat de kinderen van verschillende achtergronden elkaar konden ontmoeten en samen, in een 'vredige omgeving', de conflicten even achter zich konden laten. De Rotary in Bunnik vond dit een mooi initiatief en organiseerde van 1 t/m 22 augustus 1974 deze vakantie in Bunnik.

Als stageopdracht worden archiefstukken over 'The Troubles' nader onderzocht en worden ervaringen door middel van Oral History vastgelegd. De onderzoeksresultaten worden verwerkt in een artikel voor in het tijdschrift 'Het Kromme Rijngebied' en er wordt een mini-expositie samengesteld die in Bunnik te zien zal zijn.

Programmaboek bezoek van Noord-Ierse kinderen aan Bunnik, archieftoegang 220, inv.nr. 2020

Doelgroep:

Geschiedenisstudenten die hun eerste stappen zetten als jonge onderzoekers en daarmee inwoners van Bunnik en de Kromme Rijnstreek informeren over dit lokale verhaal.

Publicatie over het leven van Willem van Abcoude door de Willem van Abcoudestichting (Wijk bij Duurstede)

De Willem van Abcoudestichting heeft afgelopen jaren gewerkt aan een boek over het leven van de stichter van het Ewoud & Elisabethgasthuis, de heer Willem van Abcoude heer van Wijk bij Duurstede. Bij de totstandkoming van deze nieuwe uitgave treedt het RAZU op als facilitator en adviseur.

Doelgroep:

Inwoners van Wijk bij Duurstede die zich willen verdiepen in deze voormalige medebewoner en zijn inzet voor de stad, daarbij ook geïnteresseerden in het Ewoud & Elisabethgasthuis. In het bijzonder de leden van de Willem van Abcoudestichting. Gezien de positie van Willem van Abcoude in de middeleeuwen behoren ook algemeen geïnteresseerden (o.a. studenten) in middeleeuwse geschiedenis tot de doelgroep van zowel publicatie als het mini-symposium.

Ewoud en Elisabeth Gasthuis, THA (240), cat.nr. 238

Bruiklenen op exposities

Dikwijls tonen lokale musea of historische verenigingen interesse in onze archiefstukken voor tentoonstellingen die worden georganiseerd. Wij zijn altijd bereid om onze stukken onder de juiste omstandigheden (documenten en/of afbeeldingen) op exposities te tonen. Daarmee komen onze archiefstukken bij een breed publiek onder de aandacht en versterken wij de samenwerkingen met erfgoedpartners.

Doelgroep: musea en/of historische verenigingen en de bezoekers van hun georganiseerde tentoonstellingen.

Educatie / communicatie

- Zelf aan de slag: cursussen

Door het jaar heen organiseert het RAZU diverse cursussen om handvatten te bieden voor verschillende disciplines binnen geschiedenis & archiefonderzoek. De cursussen die aangeboden worden zijn familiegeschiedenis, leren lezen van oud schrift, en huizenonderzoek.

Familiegeschiedenis: Het archiefdepot zit vol verborgen verhalen en foto's. Deze archiefstukken zijn waardevol bij het ontrafelen van een eigen familiegeschiedenis. Tijdens deze cursus wordt er uitleg gegeven over de juiste onderzoeksmethode en welke historische documenten helpen bij genealogisch onderzoek. Aan de hand van bronnen als de burgerlijke stand, de bevolkingsregisters en de doop-, trouw- en begraafboeken gaan deelnemers terug in de tijd van hun voorouders.

Lezen van Oud Schrift: Door de eeuwen heen is het schrift behoorlijk veranderd en ook de vorm van letters heeft een ontwikkeling doorgemaakt. Om oude documenten te kunnen lezen en te begrijpen is het handig om kennis te hebben over oud schrift. Tijdens deze cursus bieden we handvatten om deze soms eeuwenoude handschriften te leren lezen. De cursus gaat niet alleen in op de vormen van letters, maar ook aan de inhoud van de stukken wordt aandacht besteed. Zo komen allerlei soorten archiefstukken aan bod, die bij historisch onderzoek vaak gebruikt worden.

Huizenonderzoek: In de studiezaal komen (bijna) elke dag archief-bezoekers bouwtekeningen inzien van hun huis. Deze huidige bewoners hebben die informatie nodig voor restauratiewerkzaamheden of verbouwingen aan het huis. Niet alleen bouwtekeningen, maar ook bouwaanvragen & vergunningen vertellen veel over de geschiedenis van een huis of gebouw. Sommige gebouwen bestaan al tientallen jaren, steeds weer aangepast naar de gewenste leef & woonstandaarden. Tijdens deze cursus leren deelnemers over de waarde en het gebruik van de diverse onderzoekbronnen.

- Twee nieuwe thema's toevoegen aan het Geschiedenislokaal

Op het educatieve platform Geschiedenislokaal presenteert het RAZU op structurele wijze archiefstukken die passen binnen diverse thema's. Momenteel zijn er vier thema's te raadplegen door leerkrachten & leerlingen, en in 2024 worden er minimaal twee thema's aan het Geschiedenislokaal toegevoegd. Vanuit het vrijwilligersproject Koloniaal Verleden en de gevonden archiefstukken vanuit het stage-onderzoek naar 'The Troubles' zullen in ieder geval stukken worden toegevoegd. Door middel van erfgoededucatie maken leerlingen kennis met oude bronnen en leren zij op welke manier de hedendaagse maatschappij tot stand is gekomen.

- Open Kluis

Eind 2023 is de depotverhuizing succesvol afgerond. Om dat te vieren, nodigen we de inwoners van onze regio uit om een kijkje te nemen in onze 'schatkamer'. Tijdens de Open Kluis-dag krijgen geïnteresseerden een rondleiding door het depot en vertellen we over het beheren & behouden van onze bijzondere archiefstukken. Aan het einde van de rondleiding worden er natuurlijk een aantal bijzondere archiefstukken getoond.

- RAZU-nieuwsbrieven uitbrengen
- Website aanvullen met nieuwe cultuurhistorische verhalen
- Inspelen op (inter)nationale thema's via de website en sociale media